

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 578/2020-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom v konaní a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4 Tos 6/2019 zo 14. februára 2019 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.
2. Žiadosti [REDAKOVANÉ] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie:

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júna 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom v konaní a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Tos 6/2019 zo 14. februára 2019 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Brezno (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 T 41/2014-611 z 12. októbra 2015 oslobodený v zmysle § 285 písm. f) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) spod obžaloby zo spáchania skutku, ktorý bol kvalifikovaný ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku (ďalej len „Trestný zákon“). Krajský súd uznesením č. k. 3 To 9/2016-653 z 24. februára 2016 sťažovateľom podané odvolanie zamietol. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 2 Tdo 65/2016-734 z 18. júla 2017 sťažovateľom podané dovolanie odmietol.

2.1 V ďalšom sťažovateľ podal návrh na obnovu konania v trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 1 T 41/2014, o ktorom rozhodol okresný súd tak, že ho uznesením č. k. 3 Nt 30/2017-74 z 24. októbra 2018 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tos 6/2019 zo 14. februára 2019 zamietol.

3. Sťažovateľ *„Návrh na povolenie obnovy konania... podal ako oslobodený v trestnej veci sp. zn. 1T 41/2014 na Okresnom súde v Brezne z dôvodov, že po oslobodzujúcom rozsudku v zmysle § 285 písm. f Tr. por., vyšli najavo také nové*

okolnosti, ktoré vylučujú, že v jeho konaní sa jedná o akékoľvek zavinenie a nešlo o trestný čin.“. Poukázal na to, že „... sa počas konania pred prvostupňovým aj odvolacím súdom hájil aj tým, že ak by mu aj nejaký dlh na výživnom naozaj vznikol, tak k nemu došlo iba v dôsledku toho, že bol v inej trestnej veci dva roky vo väzbe, počas väzby došlo k zničeniu jeho domu, bol okradnutý o značné hodnoty a po návrate z väzby sa nemohol zamestnať po celé dlhé roky práve z dôvodov trestného stíhania pre údajné týranie manželky.“, pričom „Súdy sa s takýmito dôvodmi obhajoby... nezaoberali, iba ich uviedli ako irelevantnú obranu sťažovateľa v postavení obžalovaného, bez zhodnotenia či také okolnosti majú či môžu mať vplyv na zavinenie sťažovateľa vo vzťahu k prečinu podľa § 207 ods. 1,3 písm. b /Tr. zák. Je zrejmé, že v situácii obžalovaného pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1,2 TZ / starého / mal sťažovateľ v konaní na OS Brezno sp. zn. 1T 41/2014 vo veci prečinu zanedbania povinnej výživy sťaženu situáciu.“. Teda „Evidentne súd vychádzal z toho, že trestné stíhanie pre týranie manželky sa u sťažovateľa ešte neskončilo, teda je opodstatnené a nie je možno preto akceptovať jeho obhajobu, že si sám nezavinil svoju katastrofálnu rodinnú aj sociálnu situáciu.“. V ďalšom zvýraznil, že „Dňa 1.2. 2017 bol... po trinástich rokoch trestného stíhania pre údajné týranie manželky spod obžaloby oslobodený rozsudkom OS Brezno sp.zn. 3T 25/2014. Následne odvolací súd zamietol uznesením zo dňa 7. 7. 2017 sp. zn. 4 To 52/2017 odvolanie prokurátora. V dôsledku právoplatného oslobodenia sa všetky právne úkony / rozhodnutia / týkajúce sa trestného stíhania sťažovateľa od 15.7. 2004 pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby stali podľa konštantnej judikatúry všeobecných súdov aj US SR nulitnými ! Sťažovateľ si uplatnil voči štátu podľa zákona č. 514/ 2003 Z.z. právo na náhradu škody, v ktorej veci koná OS Poprad pod sp. zn. 7C/28/2018.“.

3.1 Sťažovateľ v rámci svojej právnej argumentácie uvádza, že „Nakoľko obhajoba sťažovateľa v konaní pred OS Brezno sp. zn. 1T 41/2014 pre prečin podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. por. bola založená iba na jeho tvrdení, že nebol schopný platiť výživné pre zásah štátu do jeho osobnostných práv / slobody, vlastníctva majetku, aj práva na prácu/, okamihom právoplatného oslobodenia vo veci sp. zn. 3T 25/2014 na OS Brezno nastala situácia, že vyšli najavo nové okolnosti a dôkazy, ktoré mali a majú zásadný význam na posúdenie trestnosti činu sťažovateľa v konaní sp. zn. 1T 41/2014 pre prečin zanedbania

povinnej výživy. “ Podľa jeho právneho názoru „... sa nijako zákonodarcom v Tr. poriadku neurčilo, ktoré dôkazy sa môžu či nemôžu považovať za nové skutočnosti spôsobilé privodiť zmenu pôvodného rozhodnutia v trestnej veci. Sťažovateľ tvrdí, že takými dôkazmi či skutočnosťami môžu byť aj nové skutočnosti vyplývajúce z iných súdnych konaní vrátane konania v trestnej veci sťažovateľa na OS Brezno sp. zn. 3T 25/2014, v ktorej bol právoplatne oslobodený a oslobodzujúci rozsudok zakladá novú skutočnosť, majúcu zásadný význam na posúdenie zavinenia sťažovateľa vo veci, v ktorej sa domáha obnovy konania. Jedinou podmienkou však je to, aby tieto rozhodnutia, prípadne listiny sa stali známymi až po právoplatnosti rozhodnutia v trestnej veci, ktorej sa obnova konania týka. “

3.2 Sťažovateľ považuje právny názor krajského súdu, podľa ktorého „... oslobodzujúci rozsudok OS Brezno v trestnej veci sťažovateľa sp. zn. 3T 25/2014 z 1.2. 2017 nemôže byť posudzovaný ako nový dôkaz pre obnovu konania... za svojvoľný a odporujúci princípom spravodlivosti. “ Ďalej krajskému súdu vytýka jeho postup, ktorým konal *„... nad rámec zákonných ustanovení v § 394 Tr. por., ak sa zaoberal aj otázkou duševného stavu poškodenej, jej vierohodnosťou a potrebou skúmať jej psychický stav, pričom uviedol, že tieto fakty už súd v pôvodnom konaní poznal. Tieto skutočnosti síce okrajovo v návrhu sťažovateľ uviedol, ale na základe zápisníc z verejných zasadnutí v dňoch 8.8. 2018 a 10. 10. 2018 je zrejmé, že ako dôvody na povolenie obnovy konania sťažovateľ uviedol v zásade tri skutočnosti / dôkazy /, ktorými sa ani jeden všeobecný súd zodpovedne nevysporiadali. “* Sťažovateľ taktiež k návrhu na obnovu konania *„pripojil aj rozhodnutie OS Kežmarok v jeho diskriminačnom spore s ÚPSVaR Kežmarok, kde je jasne uvedené, že sa mu nedostalo od štátneho orgánu dostatočnej pomoci pri jeho riešení nezamestnanosti!!! Krajský súd v zhode s okresným súdom tento dôkaz v rozhodnutí ani neuvádza ani sa s ním nevysporiadal! “* a zároveň *„... predložil obsiahlu žalobu podanú voči SR - MS SR na OS Poprad, kde sú jasne popísané všetky dopady nezákonného trestného stíhania vo veci sp. zn. 3T 25/2014 na jeho osobu a majetok od 15.7. 2004 dodnes. “* Žiadnym z už predostretých dôkazov sa krajský súd nezaoberal, a to napriek tomu, že *„ide o nové skutočnosti súdu predtým v konaní sp. zn. 1T 41/2014 neznáme. “*

3.3 Podľa sťažovateľa „Všetky tri zásadné dôvody, ktoré... uviedol na verejných zasadnutiach ako relevantné pre rozhodovanie o jeho návrhu na povolenie obnovy konania vo veci sp. zn. 1T 41/2014, boli / sú / samé osebe, ale aj v spojení s dôkazmi už súdu

známymi zo spisu 1T 41/2014 spôsobilé privodiť zmenu pôvodného právoplatného rozhodnutia. Krajský súd však nepochopiteľne opísal dôvody prvostupňového rozhodnutia a to aj v časti kde sa okresný súd nedôvodne zaoberal tým, či mala alebo nemala výpoveď poškodenej pre jej psychický stav vierohodnosť, či mal alebo nemal byť ako dôkaz vypočutý jej psychiater, pritom tieto dôvody sťažovateľ ako relevantné pre rozhodovanie o jeho návrhu na povolenie obnovy absolútne nežiadal vyhodnotiť a netrval na nich!!!“.

3.4 V závere svojej argumentácie sťažovateľ k postupu krajského súdu a k svojej materiálnej situácii zhrnul a krajskému súdu zároveň vytkol, že „... sa v rozhodnutí sp. zn. 4 Tos/6/2019 zo 14.2. 2019 buď vôbec alebo iba celkom nedostatočne vysporiadal s argumentmi sťažovateľa, že v dôsledku jeho trinásťročného nezákonného trestného stíhania vo veci 3T 25/2015, kde bol právoplatne oslobodený, stratil možnosť osobne sa starať o svojho jediného syna v roku 2004 majúceho iba päť rokov. Odlúčenie od syna bolo u sťažovateľa nedobrovoľné, násilné, zavinené nezákonným postupom orgánov verejnej moci SR !!! Následky na strate syna, na zničenom a neobývateľnom dome, ako aj následky spojené s tým, že bol počas väzby okradnutý o cenné veci patriace výlučne do jeho vlastníctva, ktoré veci by po návrate z väzby mohli na dlhý čas / ak by ich odpredal / zabezpečiť nielen platenie výživného na syna, sú v príčinnej súvislosti s tým, že sťažovateľ nemal objektívne možnosť plniť riadne vyživovaciu povinnosť. Navyiac aj nemožnosť bývania či prenájmu domu po 15.6. 2006 pre jeho značné zničenie a neobývateľnosť sa podieľala a naďalej podieľa na zlej finančnej situácii sťažovateľa a to výlučne pre zavinenie orgánov verejnej moci!!!“.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol vo veci samej vydať tento nález:

„I./ Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd v konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 4 Tos/6/2019 porušené boli.

II./ Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4 Tos/6/2019 zo 14. februára 2019 zrušuje a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie .

III./ [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 10.000 Eur, ktorú sumu mu je povinný Krajský súd v Banskej Bystrici zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

IV./ Ustanovenému právnenému zástupcovi... / meno po ustanovení / priznáva odmenu a náhradu hotových výdavkov v sume... / po vyčíslení /, ktoré je povinná uhradiť Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky na účet advokáta... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

V./ Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť štátu odmenu a náhradu hotových výdavkov právneho zástupcu... v sume... na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky vedený... v Štátnej pokladnici do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Právomoc ústavného súdu a referenčné právne normy

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh na začatie konania neodmietne alebo ho nezamietne podľa § 57, prijme ho na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

13. Vec sťažovateľa bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 rozvrhu práce bola predbežne prejednaná vo štvrtom senáte ústavného súdu v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu) a sudcovia Ladislav Duditš a Libor Duřa.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

16. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

17. Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie

od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

III.

Judikatúrne východiská všeobecne

18. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov v rámci im zverených kompetencií legislatívne vymedzených. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

18.1 Zároveň každý má teda právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06) alebo závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

18.2 Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je pritom vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad [obdobne pozri aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis proti Grécku z 29. 5. 1997; Higgins proti Francúzsku z 19. 2. 1998]. Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať

v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

18.3 Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 58/98, I. ÚS 13/00, II. ÚS 5/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

19. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 92/04, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

IV.

Judikatúrne východiská pri obnove konania

20. Vo všeobecnom ponímaní inštitút obnovy konania predstavuje zásah do právnej istoty nastolenej právoplatným rozhodnutím vo veci, keďže umožňuje príslušnému orgánu verejnej moci znovu konať a rozhodovať vo veciach, ktoré už boli právoplatne rozsúdené. Obnova konania slúži predovšetkým na nápravu nesprávnych skutkových zistení na základe nových skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré nebolo možné v pôvodnom konaní použiť (II. ÚS 161/2012).

21. Obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok v rámci súdneho procesu dovoľuje zasiahnuť do už právoplatne skončených vecí, prelamuje princíp právnej istoty na účely urobiť zadosť dobrému a spravodlivému (*boni et aequi*) rozhodnutiu, teda urobiť zadosť všeobecnému záujmu na zákonnosti a ústavnosti rozhodnutí všeobecných súdov a predovšetkým (v užšom a primárnom zmysle) záujmu účastníkov konania na tom, aby ich vec (ich práva a povinnosti) bola spravodlivo posúdená a rozhodnutá nezávislým a nestranným súdom (všeobecne ku vzťahu právnej istoty založenej právoplatným rozhodnutím a princípom spravodlivého rozhodovania pozri sp. zn. II. ÚS 73/2015, body 42 – 45).

22. Obdobne tak aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 807/20 z 23. júna 2020 konštatoval:

„12. Ústavný súd pripomína, že podstatou konania o povolení obnovy konania je posúdenie nevyhnutnosti odstrániť možné nedostatky právoplatného rozhodnutia danej najmä neznalosťou určitých okolností vo veci samej [obdobne napr. nález sp. zn. III. ÚS 608/10 z 26. 8. 2010 (N 173/58 SbNU 513)]. Toto konanie z dôvodu potreby čo najväčšieho súladu obsahu trestných rozsudkov s objektívnou realitou prelamuje právnu moc pôvodného rozhodnutia, ako aj zákaz vedenia opakovaného konania pre ten istý skutok [pozri nález sp. zn. II. ÚS 2445/08 z 30. 7. 2009 (N 174/54 SbNU 193); obdobne ďalej uznesenie sp. zn. II. ÚS 1364/10 z 9. 6. 2010 a obdobne tiež napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Nikitin proti Rusku z 20. 7. 2004, č. 50178/99, ods. 56]...“

23. V trestnom práve, v užšom zmysle v trestnom konaní, pri rozhodovaní všeobecných súdov o vine a treste páchatel'ov trestných činov ide pri obnove konania o prelomenie právnej istoty [tá tu vystupuje vo forme subjektívnej právnej istoty obvineného, ale aj vo forme objektívnej, a to ako konečné objasnenie spáchaného trestného činu, páchatel'a trestného činu, dokázanie viny a potrestanie páchatel'a tak, aby bol naplnený účel trestného konania (objasňovanie spáchaných trestných činov a páchatel'ov týchto trestných činov) a účel trestu (individuálna a generálna prevencia, ochranná funkcia a represívna funkcia)] na účely riadneho a spravodlivého zistenia a posúdenia naplnenia skutkovej podstaty trestného činu a uloženia primeraného (spravodlivého) trestu

pri konkrétnom spáchaní trestného činu konkrétnym páchatel'om. Dôraz na riadne a spravodlivé zistenie spáchania trestného činu páchatel'ov trestného činu a uloženie trestu je v prípade ukladania trestu odňatia slobody o to pálčivejší, že ide o jeden z najzávažnejších zásahov verejnej moci do (osobnej) slobody jednotlivca (II. ÚS 111/2015). V tomto kontexte môže obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom, viesť až k odstráneniu prípadných justičných omylov (III. ÚS 406/2014).

24. V konaní o povolenie obnovy konania (*iudicium rescindens*) podľa Trestného poriadku príslušný všeobecný súd nepreskúmava zákonnosť a odôvodnenosť pôvodného rozhodnutia, ale posudzuje otázku, či nové skutočnosti alebo dôkazy skôr neznáme v spojení s dôkazmi už vykonanými môžu odôvodniť iné rozhodnutie vo veci, než ktoré bolo skôr vydané. Rovnako tak nie je účelom konania o povolenie obnovy konania posudzovať vinu odsúdeného (III. ÚS 406/2014, II. ÚS 111/2015, rovnako tak napr. aj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2517/2008 z 24. februára 2009, bod 41).

24.1 Konanie o povolenie obnovy konania pozostáva zo skúmania prípustnosti návrhu a skúmania odôvodnenosti návrhu. Súd tak najskôr skúma formálne náležitosti návrhu na povolenie obnovy konania (§ 399 ods. 1 Trestného poriadku), ďalej sa musí zaoberať tým, či navrhovateľ vo svojom návrhu tvrdí Trestným poriadkom predpokladané/predvídané dôvody na povolenie obnovy konania, a konečne skúma odôvodnenosť návrhu, t. j. či sú uvádzané skutočnosti a dôkazy spôsobilé na to, aby bolo v obnovenom konaní možné dosiahnuť iné rozhodnutie vo veci [(§ 394 Trestného poriadku), II. ÚS 111/2015].

25. Pri posudzovaní odôvodnenosti návrhu na povolenie obnovy konania príslušný súd skúma, či sú navrhovateľom označené nové skutočnosti alebo dôkazy spôsobilé zabezpečiť mu v obnovenom konaní priaznivejšie rozhodnutie. Potenciál takto novo predkladaných skutočností alebo dôkazov nemožno hodnotiť izolovane, ale je potrebné ich hodnotiť vo vzťahu ku skutočnostiam a k dôkazom, na základe ktorých súd ustálil skutkové zistenia v pôvodnom konaní. Treba však zároveň zdôrazniť, že hodnotenie spôsobilosti týchto novo predkladaných skutočností alebo dôkazov sa má pohybovať v rovine

pravdepodobnosti. Podmienkou pre povolenie obnovy konania nie je absolútna istota, že novo tvrdené skutočnosti alebo dôkazy nepochybne povedú k skutkovým zisteniam odlišným od pôvodného konania (III. ÚS 406/2014). Pre povolenie obnovy konania postačuje určitý stupeň pravdepodobnosti či dôvodný predpoklad možnej zmeny rozhodnutia o vine a treste (k tomu pozri aj zákonnú textáciu § 394 ods. 1 Trestného poriadku v slovnom spojení „skutočnosti alebo dôkazy... ktoré by mohli“ a zároveň porov. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád. Komentář – díl II.* 4. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2002, s. 1753, § 278, bod 6.).

V.

Napadnuté rozhodnutie krajského súdu

26. Krajský súd vo svojom uznesení sp. zn. 4 Tos 6/2019 zo 14. februára 2019 v podstatnom argumentoval:

„Okresný súd v odôvodnení svojho uznesenia správne zistil skutkový stav a na základe ozrejmenej skutkových zistení prijal zodpovedajúce právne dôvody pre zamietnutie návrhu [REDAKOVANÉ] na povolenie obnovy konania. Dôvody sťažnosťou napadnutého uznesenia sú dostatočne zrozumiteľné a odôvodnené, preto sa s nimi nadriadený krajský súd plne stotožnil. Aj krajský súd je toho názoru, že [REDAKOVANÉ] svojím návrhom na obnovu konania sledoval prehodnotenie existujúcich dôkazov a doplnenie dôkaznej situácie vo svoj prospech v tomto štádiu konania, ktorému zámeru nemôže slúžiť obnova konania ako inštitút mimoriadneho opravného prostriedku. Tento je viazaný na existenciu skôr neznámych skutočností alebo dôkazov, ktoré sú spôsobilé odôvodniť iné rozhodnutie o vine, resp. ak bol uložený trest, aj vo výroku o uloženom treste. Jednalo sa predovšetkým o tie skutočnosti, ktoré sa mali týkať vierohodnosti výpovedí jeho bývalej manželky v pôvodnom konaní, keď nielen prvostupňový ale aj odvolací súd považoval skutkový stav veci za dostatočne ozrejmenej vykonanými dôkazmi s celistvými právnymi úvahami nadväzujúcimi na tieto dôkazy. K týmto tvrdeniam navrhovateľa, vrátane tvrdení o nepriaznivej sociálnej situácii v relevantnom období, kedy malo dôjsť ku skutku podľa obžaloby, sa vyčerpávajúcim spôsobom vyjadril v konaní

o obnove už súd prvého stupňa, preto sa nimi krajský súd už nepovažoval za potrebné zaoberať.“

26.1 Krajský súd vo svojom uznesení sp. zn. 4 Tos 6/2019 zo 14. februára 2019 k sťažovateľovej námietke významu oslobodzujúceho rozsudku v trestnej veci sp. zn. 3 T 25/2014 ako nového dôkazu uviedol:

„Krajský súd vo vzťahu k uvedenému nemá v rámci zákonných medzi inú možnosť ako konštatovať, že rozhodnutie súdu v inej veci nie je takým novým dôkazom pre obnovu konania v pôvodnom konaní Okresného súdu Brezno sp. zn. 1 T/41/2014, ktorý môže privodiť iné rozhodnutie o jeho vine. Na základe oslobodenia spod obžaloby v inej veci nie je možné konštatovať nevierohodnosť výpovedí jeho bývalej manželky v konaní sp. zn. 1T/41/2014 (ide o prehodnotenie vykonaných dôkazov) a samotná skutočnosť, že bol nevinným v inej veci a zhoršilo sa tým jeho sociálne postavenie nemá sama o sebe právnu relevanciu vo vzťahu k plneniu vyživovacej povinnosti voči svojmu nezaopatrenému dieťaťu. Navyše ku skutočnosti, že sa nachádzal vo veci 3T/25/2014 vo väzbe, kedy mu nebolo umožnené použiť svoj majetok na úhradu výživného, je potrebné uviesť, že vo väzbe sa nachádzal od 16.07.2004 do 15.06.2006, teda nie v období, za ktoré bol stíhaný v súvislosti s neplnením vyživovacej povinnosti (obžalovaný bol pôvodne od 01.08.2007 do podania obžaloby s výnimkou obdobia od 01.10.2008 do 02.03.2009). Krajský súd preto nemá žiaden dôvod sa stotožniť so sťažnostnými námietkami smerujúcimi povoleniu obnovy konania.“

27. Pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu ako súdu sťažnostného a argumentácie v ňom uvedenej ústavný súd vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Taktiež v zmysle judikatúry ESĽP pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok ESĽP vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59 – 60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného

súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (rozsudky ESLP vo veci Boldea proti Rumunsku z 15. 2. 2007, sťažnosť č. 19997/02, § 33; Hirvisaari proti Fínsku z 27. 9. 2001, sťažnosť č. 49684/99, § 31 – § 33).

28. Okresný súd vo svojom uznesení č. k. 3 Nt 30/2017-74 z 24. októbra 2018 uviedol:

„**[REDAKOVANÉ]** svojim návrhom na obnovu konania zväčša sledoval prehodnotenie už vykonaných dôkazov vo svoj prospech, čo je iste v intenciách jeho pôvodnej obhajoby legálne, ale po právoplatnosti rozhodnutia o vine a treste tomuto zámeru nemôže slúžiť inštitút mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je obnova konania. Tento inštitút je striktné viazaný na preukázanie nových, skôr neznámych skutočností alebo dôkazov, čo sa v rozhodovanej veci nestalo realitou.

V rámci rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 1T/41/2014-611 zo dňa 12.10.2015 sa súd podrobne zaoberal aj sociálnou situáciou **[REDAKOVANÉ]** a pri rozhodovaní o vine a treste nevyhnutne bral do úvahy aj existujúce trestné konanie vedené pod sp.zn. 3T/25/2014 proti vtedy obžalovanému **[REDAKOVANÉ]**, v rámci ktorého bol v období od 16.07.2004 do 15.06.2006 vo väzbe, keďže v rámci oboch konaní ako samosudca, resp. ako predseda senátu rozhodoval PhDr. JUDr. Silvio Boleček PhD., ktorý pri rozhodovaní mal o týchto skutočnostiach vedomosť a zohľadnil ich pri rozhodovaní o vine a treste v konaní vedenom pod sp.zn. 1T/41/2014.

Ohľadom vierohodnosti, resp. nevierohodnosti výpovede svedkyne **[REDAKOVANÉ]** musel súd konštatovať, že v rámci konania sp.zn. 3T/25/2014 nebola konštatovaná nevierohodnosť svedkyne, ale v situácii, keď jej výpoveď bola jediným priamym dôkazom ohľadom toho, že skutok uvedený v príslušnej obžalobe sa stal, u ktorej a priori nebolo možné vylúčiť akýkoľvek záujem na výsledku konania, čo pri rešpektovaní zásady prezumpcie neviny nemohlo viesť k uznaniu **[REDAKOVANÉ]** v konaní vedenom pod sp.zn. 3T/25/2014 vinným. Skutočnosť, že súd v rámci konania vedeného pod sp.zn. 3T/25/2014 nedospel k záveru, že sa skutok stal neznamená znegovanie, resp. popretie výpovede svedkyne v konaní vedenom pod sp.zn. 1T/41/2014. Rovnako hoci svedok **[REDAKOVANÉ]** v rámci konania vedeného pod sp.zn. 3T/25/2014 využil svoje zákonné právo a odmietol

vypovedať, nemá to žiadny vplyv na výpoveď svedkyne [REDACTED] a jej hodnotenie v predmetnom konaní.

V danom prípade je potrebné konštatovať, že sociálnu situáciu [REDACTED], ako to už bolo skôr uvedené, zohľadnil zákonný sudca pri vydávaní rozsudku č.k. 1T/41/2014-611 zo dňa 12.10.2015 a [REDACTED] neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by mohli viesť k inému posúdeniu vzniknutej situácie a k inému výroku o vine a treste. Otázka zavinenia svedkyne na vzniknutej situácii bola rovnako riešená podrobne v napadnutom rozsudku, teda [REDACTED] v tomto smere len zopakoval už skôr uvádzané skutočnosti.

Rozvodové konanie vedené na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 9C/120/2006, na ktoré [REDACTED] odkázal síce podrobne rozpisuje rozvrat vzťahov medzi [REDACTED] a [REDACTED] v čase ešte pred rozvodom ich manželstva, avšak samo o sebe a ani v spojitosti s inými skutočnosťami, nemá dopad na predmetné trestné konanie.

Taktiež rozsudok v rámci konania vedeného na Okresnom súde Kežmarok pod sp.zn. 3C/226/2011 síce konštatoval, že postup miestne príslušného Úradu práce sociálnych vecí a rodiny bol nedostatočný a formálny, keď [REDACTED] mala byť daná ponuka aj na pracovné miesta, o ktoré výslovne neprejavil záujem, uvedené však nič nemení na záveroch, ku ktorým dospel súd v konaní vedenom pod sp.zn. 1T/41/2014. “

VI.

Posúdenie vecí ústavným súdom

VI.A K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

29. Ústavný súd v prvom rade vo všeobecnej rovine poukazuje na okolnosť, že v konaní o povolení obnovy konania nie je povinnosťou konajúcich súdov *a priori* prijať sťažovateľom ponúknuté dôkazy a osvojiť si ich vyhodnotenie z pohľadu sťažovateľa, povinnosť konajúcich súdov sa obmedzuje len na posúdenie závažnosti, resp. kvality týchto dôkazov a následnú formuláciu odpovede, prečo tieto dôkazy považujú/nepovazujú za také,

ktoré by spĺňali parametre tzv. nového dôkazu predvídaného § 394 ods. 1 Trestného poriadku (I. ÚS 202/2015).

29.1 Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu (vrátane príslušnej časti odôvodnenia uznesenia okresného súdu č. k. 3 Nt 30/2017-74 z 24. októbra 2018, s ktorým sa stotožnil krajský súd, pozn.) ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval (predovšetkým § 394 ods. 1 a § 399 ods. 2 Trestného poriadku, pozn.), jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Krajský súd vo svojom napadnutom rozhodnutí (vychádzajúc a vyslovujúc súhlas s právnym názorom okresného súdu, pozn.) z hľadiska svojej vyslovenej právnej argumentácie postačujúcim a zrozumiteľným, ako aj ústavne súladným spôsobom zdôvodnil, prečo nepovažoval sťažovateľom predstretú argumentáciu za spôsobilú na obnovu konania. Bolo to tak preto, že sťažovateľ v konaní o povolenie obnovy konania neprodukoval žiadny nový dôkaz, ktorý by bol potenciálne spôsobilý naplniť zákonnú dikciu § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Čo sa týka zdôvodnenia jednotlivých sťažovateľom predstretých námietok, potom ústavný súd odkazuje na príslušné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

29.2 Aj ústavný súd z argumentácie sťažovateľa nadobudol dojem, že prelína a účelovo spája výsledky dokazovania v dvoch samostatne vedených trestných veciach so samostatným skutkovým základom a jeho argumentácia je len opakovaním dôvodov predstretých pred všeobecnými súdmi. Ako najpodstatnejšiu výhradu k postupu sťažovateľa vyberá skutočnosť, že sa ani len nepokúsil vyvrátiť podozrenie o známosti ním deklarovaných skutočností v pôvodnom konaní, teda tú skutočnosť, že bol trestne stíhaný pre podozrenie z týrania svojej manželky, že bol väzobne stíhaný, v akej hmotnej situácii sa nachádzal v posudzovanom období a ako tento stav posúdili vo veci konajúce súdy. Všetky tieto skutočnosti mal a mohol tvrdiť v pôvodnom konaní a ich „verifikácia“ v „právoplatnom“ oslobodzujúcom rozsudku navyše v inej trestnej veci z nich nerobí „nové dôkazy a skutočnosti“ vrátane skutočnosti jeho vydania a nadobudnutia právoplatnosti a zlej sociálnej situácie, v ktorej sa nachádzal v čase po prepustení z výkonu väzby. Naostatok, sťažovateľ využil v predmetnej trestnej veci inštitút účinnej ľútosti, ktorého materiálnym naplnením pri prečine zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3

písm. b) Trestného zákona je preferencia zabezpečenia riadnej výživy maloletého dieťaťa/dieťaťa ako záujmu chráneného Trestným zákonom pred záujmom štátu na potrestaní páchatel'a trestného činu nástrojmi penitenciárnej represie.

29.3 Navyše pokiaľ sa sťažovateľ mieni domáhať opätovného prehodnotenia ním predostretých dôkazov a ich relevancie pre povolenie obnovy konania v jeho právoplatne skončenej trestnej veci, tak k tomu ústavný súd dodáva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), pričom všeobecné súdy nie sú zodpovedné len za výklad a aplikáciu zákonov, ale sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd v zmysle čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy (I. ÚS 13/00, I. ÚS 49/01). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov zo strany všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor iba v prípade, ak by bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. K tomuto záveru v predmetnej veci ústavný súd nedospel.

29.4 V nadväznosti na uvedené po analýze napadnutého rozhodnutia krajského súdu ústavný súd hodnotí ním predostreté právne závery odôvodňujúce nespĺnenie formálnych podmienok obnovy konania ako zákonné a ústavne súladné. Inými slovami, z pohľadu ústavného súdu nie je možné považovať právne závery krajského súdu za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho ústavný súd konštatuje, že nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

30. Oporu pre svoju prezentovanú názorovú líniu nachádza ústavný súd aj v publikovanom komentári k § 394 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého „Skutočnosťou predtým neznámou sa rozumie objektívne existujúci jav, ktorý je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Nové skutočnosti v konaní o povolení obnovy konania treba zvyčajne preukázať novými dôkazmi... Predtým neznámym dôkazom sa rozumie predovšetkým dôkaz, ktorý nebol vykonaný v pôvodnom konaní (napr. výpoveď predtým nevypočutého svedka), ale aj dôkaz síce v pôvodnom konaní vykonaný, ale s novým obsahom (napr. zmena výpovede tzv. spolupracujúceho svedka). Ak by v dôsledku tohto dôkazu došlo k podstatnej zmene

výpovede svedka, predmetom hodnotenia súdu musí byť aj okolnosť, pre ktorú došlo k obsahovej zmene dôkazu.“ (MINÁRIK, Š. a kolektív. *Trestný poriadok, stručný komentár*. Druhé, prepracované a doplnené vydanie. Iura Edition v roku 2010.).

30.1 V tejto súvislosti upriamuje ústavný súd pozornosť sťažovateľa na platnú judikatúru týkajúcu sa obnovy konania, v zmysle ktorej „R 35/1988: V konaní o povolení obnovy konania nemôže súd preskúmať zákonnosť postupu v pôvodnom konaní v tom smere, či sa súd pri rozhodovaní vyrovnal so všetkými okolnosťami a s obhajobou obvineného... R 6/1997: V konaní o povolení obnovy nemožno preskúmať vecnú správnosť rozsudku vydaného v základnom konaní. Toto konanie sa... obmedzuje predovšetkým na riešenie otázky, či návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú pre súd nové, skôr neznáme. Za nové skutočnosti alebo dôkazy... nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré možno zistiť z obsahu spisov, a to ani vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa zmýlil pri hodnotení vykonaných dôkazov, prípadne ich nesprávne vyhodnotil.“.

31. Obdobne tak aj Ústavný súd Českej republiky vo svojich ostatných rozhodnutiach k skúmaniu podmienok obnovy konania zvýraznil nasledujúce skutočnosti.

31.1 V uznesení sp. zn. II. ÚS 1992/2020 z 8. septembra 2020 uviedol:

„8. Všeobecne k obnove trestného konania v minulosti Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že jeho úlohou nie je preskúmavanie správnosti pôvodného rozhodnutia napadnutého návrhom na povolenie obnovy konania. Ani všeobecné súdy, tým menej Ústavný súd, nemôžu v rámci konania o povolení návrhu na obnovu konania podľa Trestného poriadku preskúmať napadnuté meritórne rozhodnutie [uznesenie sp. zn. IV. ÚS 178/03 z 15. 4. 2004 (U 20/33 SbNU 417)], ako ani posudzovať otázku viny alebo trestu [nález sp. zn. I. ÚS 2517/08 z 24. 2. 2009 (N 34/52 SbNU 343)].

9. Posúdenie Ústavného súdu sa tak môže vzťahovať iba na to, či existovali dôvody na obnovu konania, resp. či súd rozhodujúci o tejto obnove rozhodol ústavne konformným spôsobom, teda či návrh na povolenie obnovy riadne prerokoval, adekvátne odôvodnil a že jeho právne závery nie sú excesom či ľubovôľou, pričom ak zamietne taký návrh, podstatné je hlavne, či dostatočne odôvodnil, prečo predstreté nové skutočnosti neboli dostatočne spôsobilé odôvodniť povolenie obnovy konania [nález sp. zn. III. ÚS 2959/10

zo 14. 4. 2011 (N 70/61 SbNU 89), nález sp. zn. III. ÚS 2959/10 zo 14. 4. 2011 (N 70/61 SbNU 89), uznesenie sp. zn. III. ÚS 2850/12 zo 14. 5. 2013]... “

31.2 V uznesení sp. zn. II. ÚS 807/20 z 23. júna 2020 uviedol:

«13. Obnova konania (resp. podaný návrh) je teda mimoriadnym opravným prostriedkom a má s ňou byť nakladané reštriktívnym spôsobom a iba v tých prípadoch, keď sa ešte len po konečnom rozhodnutí vyskytli nedostatky v skutkovom zistení. Práve aby nedochádzalo k zneužívaniu podávania návrhu na obnovu konania (ako mimoriadneho opravného prostriedku), je preto nutné pojem „skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme“ podľa ustanovenia § 278 ods. 1 Trestného poriadku hodnotiť aj v kontexte toho, či mohli byť stranami bez zjavných ťažkostí predložené či navrhnuté už v predchádzajúcom právoplatne skončenom trestnom konaní.»

32. S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu (vrátane príslušnej časti odôvodnenia prvostupňového súdu, pozn.) a s prihliadnutím na okolnosť, že obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, IV. ÚS 277/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

VI.B K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

33. Vo vzťahu k aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že z jeho povahy vyplýva, že kritériom jeho použitia je materiálna povaha predmetu konania. Aplikácia uvedeného článku dohovoru prichádza do úvahy iba v prípade, že ide o konanie, v ktorom sa rozhoduje o občianskych právach alebo záväzkoch, prípadne o oprávnenosti trestného obvinenia. Nie je pritom rozhodujúce, či v okolnostiach konkrétneho prípadu rozhoduje všeobecný súd alebo iný orgán verejnej moci, a taktiež nie je rozhodujúca ani povaha zákona, ktorý upravuje predmet daného konania, rovnako tak

ani povaha strán (účastníkov konania), resp. povaha právneho vzťahu, o ktorý v danej veci ide.

34. Z judikatúry ESĽP možno vyvodit', že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (IV. ÚS 382/09, I. ÚS 5/02, obdobne aj rozsudky ESĽP Kulnev proti Rusku z 18. 3. 2010, s'ťažnosť č. 7169/04, Rudan proti Chorvátsku z 13. 9. 2001, s'ťažnosť č. 45943/99), pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [pozri aj SVÁK, J. *Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva*. Žilina : Poradca podnikateľa, 2003, s. 370 – 371, ktorý v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie vo veci Callaghan proti Spojenému kráľovstvu z 9. 5. 1985, Décisions et rapports, č. 60 (IV. ÚS 403/09)]. Článok 6 ods. 1 dohovoru je aplikovateľný až na obnovené konanie.

35. S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s doterajšou rozhodovacou praxou ústavného súdu (I. ÚS 5/02, IV. ÚS 382/09, IV. ÚS 287/2010, IV. ÚS 117/2011, IV. ÚS 407/2018) preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd postup krajského súdu v jeho napadnutom rozhodnutí po prijatí s'ťažnosti na ďalšie konanie mohol kvalifikovať ako porušenie práva s'ťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Inými slovami, v prípade rozhodovania všeobecných súdov o povolení obnovy konania podľa § 398 a nasl. Trestného poriadku vrátane zohľadnenia zákonných podmienok tento postup umožňujúcich podľa § 393 a nasl. Trestného poriadku nejde o typ súdneho konania spadajúceho pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru podaním ústavnej s'ťažnosti podľa čl. 127 ústavy, v dôsledku čoho ústavný súd konštatuje absenciu vecnej príslušnosti medzi právom s'ťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého porušenie namieta, a napadnutým rozhodnutím krajského súdu. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľa v časti spočívajúcej v namietaní porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru

odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

VI.C K návrhu sťažovateľa na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

36. Sťažovateľ požiadal v tomto konaní o jeho ústavnej sťažnosti o ustanovenie právneho zástupcu ústavným súdom.

36.1 Navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom možno ustanoviť právneho zástupcu za kumulatívneho splnenia dvoch podmienok, a to (1) ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a (2) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

36.2 Odhliadnuc od prípadného splnenia prvej podmienky, ktoré nebolo pred ústavným súdom žiadnym spôsobom preukázané, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že v tomto prípade už na prvý pohľad nie je splnená druhá podmienka na vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, keďže na základe už uvedeného ide u sťažovateľa o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

36.3 Ústavný súd preto žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v tomto konaní nevyhovел (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. novembra 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu